

แบบรายงานนวัตกรรม

การพัฒนาทักษะการคิด และสติปัญญา ผ่านกิจกรรมบูรณาการ
เสริมประสบการณ์ โดยใช้รูปแบบการสอน แบบโครงการ
(Project Approach) ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ ๓

นางสาวทวิรัตน์ คณะศรี
ตำแหน่ง ครู

โรงเรียนบ้านนาดีทุ่งเจริญ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๑

1. **ชื่อผลงาน:** การพัฒนาทักษะการคิด และสติปัญญา ผ่านกิจกรรมบูรณาการเสริมประสบการณ์ โดยใช้รูปแบบการสอน แบบโครงการ(Project Approach) ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3

2. **ชื่อผู้นำเสนอผลงาน** นางสาวทวิรัตน์ คณะศรี

ตำแหน่ง ครู โรงเรียนบ้านนาดีทุ่งเจริญ

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1

3. ความสำคัญของผลงานหรือนวัตกรรมที่นำเสนอ

ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. 2560) กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา เป็นคนดี มีวินัย สานึกความเป็นไทย และมีความรับผิดชอบต่องานของตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติต่อไป โดยเน้นพัฒนาทุกด้านอย่างสมดุลและเต็มตามศักยภาพผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาทุกระดับควรตระหนัก ถึงความสำคัญของพัฒนาการ 4 ด้านของเด็กปฐมวัย พัฒนาการด้านสติปัญญาเป็นพัฒนาการที่สำคัญในการเรียนรู้ของเด็กในช่วงอายุ 0-6 ปี ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญ และจำเป็นที่สุดในการพัฒนาสมอง เนื่องจากเป็นระบบที่มีความซับซ้อน เป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาสติปัญญาของเด็กปฐมวัย การที่เด็กได้คิด การสื่อสารความต้องการของตนเองกับผู้อื่นเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนา ทักษะทางด้านสติปัญญา ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาทักษะด้านอื่นๆ

การคิดของเด็กปฐมวัยเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นในสมองที่มีผลจากการรับรู้สิ่งต่างๆที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันทั้งที่เด็กรู้ตัวและไม่รู้ตัว การคิดของเด็กปฐมวัยจะเกี่ยวข้องกับโครงสร้างของสมองและกระบวนการทำงานของสมอง ซึ่งการทำงานของสมองจะพัฒนาการคิดของเด็ก จากการสังเกตเด็กปฐมวัยจะพบว่า การคิดของเด็กเกิดขึ้นตลอดเวลา เมื่อเด็กคิดสิ่งหนึ่งสิ่งใดจะเกิดเป็นพฤติกรรมหรือสะท้อนออกมาในรูปแบบการกระทำเพราะสมองเป็นส่วนสำคัญที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับการคิด เด็กจะเริ่มต้นพัฒนาด้านการคิดผ่านการรับรู้ของประสาทสัมผัส ซึ่งเป็นประสบการณ์แรกหรือเป็นขั้นของต้นของพัฒนาการทางการคิด การคิดของเด็กเป็นไปตามสิ่งที่เด็กเห็น ได้ยิน รู้รส รู้สัมผัส ได้กลิ่น ซึ่งเป็นการรับรู้ทางประสาทสัมผัสทั้งห้าหรือเรียกว่า ขั้นประสาทรับรู้ (Sensorimotor Stage) และพร้อมที่จะพัฒนาไปขั้นก่อนปฏิบัติการ (Preoperational Stage) ในแต่ละขั้นของพัฒนาการ เด็กจะพัฒนาเครื่องมือในการคิด คือสัญลักษณ์ (Symbol) เด็กไม่ได้มองว่าสิ่งนั้นคืออะไร แต่จะมองว่าสิ่งนั้นเป็น

ตัวแทนหรือใช้แทนอะไรได้บ้าง โดยใช้คำพูดเป็นการสื่อสารความหมาย ประสบการณ์ซ้ำ ๆ จะช่วยพัฒนาได้เร็วขึ้น (อารมณ สุวรรณपाल. 2551)

ทักษะการคิดเป็นรากฐานสำคัญของการเรียนรู้และดำเนินชีวิตของบุคคล เป็นทักษะที่ทุกคนสามารถพัฒนาได้ ซึ่งประกอบด้วยทักษะสำคัญ คือ การสังเกต การเปรียบเทียบ การคาดคะเนและการประยุกต์ใช้ การประเมิน การจำแนกแยกแยะประเภท การจัดหมวดหมู่ การสันนิษฐาน การสรุปเชิงเหตุผล (ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ. 2551) โรงเรียนวัดเสาชิงช้าได้ส่งเสริมให้นักเรียนระดับปฐมวัยมีพัฒนาการทั้ง4ด้าน และเน้นให้นักเรียนมีทักษะการใช้ชีวิต ซึ่งในปีการศึกษาที่ผ่านมา นักเรียนมีพัฒนาการด้านสติปัญญาอยู่ในระดับดีร้อยละ87.09 และได้มีการวางแผนเป้าหมายเพื่อให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านสติปัญญาที่สูงขึ้นในปีการศึกษา2563 (รายงานผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ครูผู้สอนจะจัดกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัยให้มีคุณภาพ คือ การจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ โดยใช้วิธีใหม่ ๆ เพื่อนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษามาช่วยโดยเฉพาะการใช้สื่อประสมซึ่งช่วยให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก สอดคล้องกับคำกล่าวที่ว่าไม่มีสื่อใดในโลกเพียงสื่อเดียวที่ทำให้ผู้เรียนเข้าใจได้ดีที่สุด เพราะสื่อประสมเป็นอุปกรณ์การศึกษาที่ใช้เพื่อการส่งเสริมพัฒนาการทางด้านสติปัญญาเด็ก ด้วยการนำสื่อหลาย ๆ ประเภทมาใช้ร่วมกันทั้งวัสดุ อุปกรณ์และวิธีการ เช่น ภาพศิลปะ เสียงภาพแอนิเมชันและวีดิทัศน์ ที่ถูกส่งไปโดยคอมพิวเตอร์หรืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อื่น ๆ เพื่อใช้ในการนำเสนอเรื่องราวที่สร้างความตื่นเต้นและให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดในการเรียนการสอน เป็นการกระตุ้นความคิดและการกระทำของเด็กได้ดี เช่น นำวีดิทัศน์มาสอนประกอบ การทำกิจกรรมเสริมประสบการณ์ โดยมีสื่อสิ่งพิมพ์ประกอบด้วย หรือนำแผ่นวีซีดีมาฉายภาพยนตร์ให้ชม การใช้วัสดุภาพติดกระดานแม่เหล็กประกอบการเล่านิทานหรือให้เด็กเล่นเกมเพื่อฝึกทักษะ เป็นต้น เป้าหมายของสื่อประสมในการศึกษา คือการฝึกประสบการณ์ลงในประสาทสัมผัสของผู้เรียนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน สื่อประสมช่วยให้ผู้เรียนมีประสบการณ์และสามารถเข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ จากการได้ยินเสียง มองเห็นภาพ มีปฏิริยาโต้ตอบและเรียนรู้จากภาพเคลื่อนไหวของวีดิทัศน์ซึ่งเป็นประสบการณ์ที่เหมือนจริง ช่วยให้ผู้มองเห็นภาพบรรยากาศและเข้าใจเนื้อหาได้เป็นอย่างดี สื่อประสมช่วยทำให้ประสบการณ์ดังกล่าวเป็นจริงได้โดยจำลอง ภาพมาฉายให้ผู้เรียนชมได้โดยไม่ต้องไปอยู่ที่นั่น ดังนั้นสื่อประสมที่ใช้ควรเป็นสื่อที่มีการเสริมแรง ให้กำลังใจและให้เด็กทราบถึง ความก้าวหน้าของตนเองเป็นระยะ ๆ โดยมีสื่อใดสื่อหนึ่งเป็นสื่อหลักและมีสื่อชนิดอื่นเป็นสื่อเสริม ดังนั้นสื่อการเรียนรู้ ไม่ว่าจะเป็นวัสดุ อุปกรณ์เทคโนโลยี หรือเทคนิควิธีการสอนของครู เป็นสิ่งที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กทำให้เด็กเข้าใจสิ่งที่เรียนมากขึ้นสามารถถ่ายโยงความคิด ความเข้าใจจากการรับรู้ทางตา ได้สัมผัส ร่วมกับการมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนและครูแต่สื่อการเรียนรู้จะมีประโยชน์และมี

ประสิทธิภาพมากขึ้น เมื่อสื่อการเรียนรู้ที่นำมาใช้อย่างมีความหมายมีจุดประสงค์ ตรงกับความต้องการการเรียนรู้ของเด็กเด็กถ่ายทอดสื่อไปสู่สัญลักษณ์ที่มีความหมายสำหรับเด็กสื่อการเรียนรู้ช่วยสนับสนุนพัฒนาการด้านสติปัญญาให้กับเด็ก ไม่ว่าจะเป็นสื่อประเภทวัสดุ อุปกรณ์ หรือการเล่นต่างก็ทำให้เด็กพัฒนาทักษะกลไกของร่างกาย การได้แสดงออก การสร้างสรรค์ ซึ่งเด็กสามารถสร้างความรู้ผ่านทางกิจกรรมที่ได้กระทำนั้น เมื่อเด็กได้สัมผัสกับสื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ ด้วยตนเอง ซึ่งในโลกปัจจุบันจะไม่เพียงแต่วัสดุ อุปกรณ์ เทคนิควิธีการเท่านั้น เทคโนโลยียังเป็นสิ่งจำเป็นต่อการเรียนรู้ในโลกปัจจุบันของเด็กอีกด้วย

4. วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาทักษะการคิด และสติปัญญา ผ่านกิจกรรมบูรณาการเสริมประสบการณ์ โดยใช้รูปแบบการสอน แบบโครงการ(Project Approach) ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3

5. หลักการ แนวคิด ทฤษฎีพื้นฐานของนวัตกรรม/องค์ความรู้ในการพัฒนาผู้เรียน

Project Approach (การสอนแบบโครงการ) เป็นการเรียนที่มุ่งเน้นให้เด็กมีส่วนร่วมและกระตุ้นให้เด็ก ๆ ได้เรียนรู้ด้วยตัวเอง พร้อมเปิดโอกาสให้เด็กเรียนรู้ในสิ่งที่เด็กสนใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัวเด็ก และตอบสนองตามความต้องการที่หลากหลายของเด็ก ๆ โดยเป็นกิจกรรมเชิงปฏิบัติที่เน้นให้เด็กลงมือทำได้ด้วยตัวเอง การสอนแบบโครงการนี้ถือเป็นเครื่องมือการสอนที่ดีอย่างยิ่งสำหรับคุณครู เพราะจะแสดงให้เห็นถึงสิ่งต่าง ๆ ตั้งแต่แนวคิดในเรื่องแห่งความเป็นจริง การตั้งคำถามจากความสนใจที่แท้จริง และการค้นหาคำตอบในเชิงลึกของเด็กในหัวข้อหรือเรื่องที่เด็กสนใจ แล้วยังส่งเสริมทักษะและกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ผ่านการสำรวจ การสืบค้น การจดบันทึก และการคิดวิเคราะห์ เพื่อให้ได้ข้อมูลและความรู้ต่าง ๆ ตามเรื่องที่เด็กสนใจ ผ่านประสบการณ์ตรงที่หลากหลาย ตลอดจนการใช้ความคิดสร้างสรรค์ทางศิลปะที่สรุปออกมาเป็นชิ้นงาน การจัดการเรียนการสอนแบบโครงการ (Project Approach) ผู้สอนสามารถจัดเป็นนิทรรศการที่เป็นการสรุปความคิดรวบยอดของเด็ก ๆ ที่จะนำมาเผยแพร่ให้ผู้อื่นได้รู้ถึงวิธีการทำงานที่เป็นกระบวนการตามขั้นตอน นอกจากการเรียนรู้แล้ว Project Approach ยังเป็นการสอนเชิงลึกเกี่ยวกับหัวข้อในความเป็นจริงที่เด็ก ๆ มีความสนใจและพยายามสืบค้นด้วยตัวเอง ทั้งยังช่วยให้เด็กมีส่วนร่วมในสังคมที่เป็นประชาธิปไตยได้เป็นอย่างดี เป็น

วิธีการสอนให้เด็กเลือกเรื่อง หรือหัวข้อของโครงการตามความสนใจของเด็ก ๆ โดยเฉพาะ คุณครูสามารถกำหนดขอบเขตตามพัฒนาการของเด็ก ๆ ผ่านกระบวนการ 3 ระยะ ตั้งแต่ขั้นเริ่มต้นโครงการ ขั้นพัฒนาโครงการ จนถึงการสรุปโครงการ ซึ่งจะช่วยให้คุณครูสามารถจัดระเบียบ ดูความก้าวหน้าของกิจกรรมตามการพัฒนาความสนใจของเด็ก และการมีส่วนร่วมกับหัวข้อการเรียนรู้ นั้น ๆ ในระหว่างขั้นตอนการวางแผนเบื้องต้น คุณครูจะเลือกหัวข้อการเรียนรู้ตามความสนใจของเด็กเป็นหลัก และระดมประสบการณ์ความรู้ แนวคิดของตัวเด็ก แล้วนำเสนอเป็นหัวข้อใน Mind Map จากนั้นแตกออกมาเป็นหัวข้อย่อย เพื่อที่จะถูกเพิ่มในหัวข้อของ Mind Map และใช้สำหรับบันทึกความก้าวหน้าของโครงการอีกด้วย หัวข้อการเรียนรู้สามารถกำหนดได้จากเรื่องราวต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันของเด็กเอง เพราะทุก ๆ คำถามที่เด็กถาม มักเป็นเรื่องใกล้ตัวที่เด็กพบเห็นได้จากประสบการณ์ตรงในชีวิตประจำวัน และในคำถามที่เด็กถาม คุณครูจะเป็นเพียงผู้ชี้แนะและจะไม่ให้คำตอบทันทีกับคำถามที่เด็กถาม แต่คุณครูจะให้เด็กค้นหาคำตอบด้วยตัวเอง ผ่านการสืบค้นจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ หรือแม้กระทั่งสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในเรื่องนั้น ๆ ตัวอย่าง เช่น โครงการไปรษณีย์ เด็ก ๆ มีข้อสงสัยว่า ไปรษณีย์ คืออะไร... แล้วมีไว้ทำอะไร... คุณครูก็จะเป็นผู้แนะนำหรือชี้แนะ โดยใช้การระดมความคิดจากเด็ก ๆ ถึงความเป็นไปได้ในหัวเรื่องนั้น ๆ เด็กบางคนที่มีความรู้หรือมีประสบการณ์ตรง อาจจะแบ่งปันความรู้ให้เพื่อน ๆ ฟัง และให้เด็ก ๆ ไปหาข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นอินเทอร์เน็ต แผ่นพับ นิตยสาร และผู้ปกครองที่บ้าน เมื่อได้ข้อมูลมาแล้ว เด็ก ๆ ก็จะนำข้อมูลที่ได้อาสนทนาพูดคุยแลกเปลี่ยนกันที่ละหัวข้อ เพื่อที่จะตรวจสอบให้แน่ใจว่าเด็ก ๆ มีความเข้าใจในหัวข้อที่กำลังแลกเปลี่ยนกันหรือไม่ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้การสอนแบบโครงการใช้เวลาในการสอนค่อนข้างนาน หลายสัปดาห์กว่าจะเสร็จสมบูรณ์ หรือในบางหัวข้อก็อาจใช้เวลาเป็นเดือน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสนใจของเด็ก ๆ

6. กระบวนการค้นพบนวัตกรรม

- 1.การคิดค้น(Invention)เป็นการยก่างนวัตกรรมประกอบด้วยการศึกษาเอกสารทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรม การกำหนดโครงสร้างรูปแบบของนวัตกรรม
- 2.การพัฒนา(Development)เป็นขั้นตอนการลงมือสร้างนวัตกรรมตามที่ยก่างไว้การตรวจสอบคุณภาพของนวัตกรรมและการปรับปรุงแก้ไข
- 3.ขั้นนำไปใช้จริง(Implement)เป็นขั้นที่มีความแตกต่างจากที่เคยปฏิบัติเดิมมาในขั้นตอนนี้ รวมถึงขั้นการทดลองใช้นวัตกรรม และการประเมินผลการใช้นวัตกรรม

4. ^{ขั้น}ขั้นเผยแพร่(Promotion) เป็นขั้นของการเผยแพร่ การนำเสนอ หรือการจำหน่าย

7. ข้อค้นพบ/คุณค่าต่อวิชาชีพจากการนำนวัตกรรม/องค์ความรู้นำไปใช้

1. การประดิษฐ์คิดค้น ด้วยการปรับเปลี่ยนแก้ไขของเก่าให้ดีขึ้น เหมาะสมกับการใช้งานมากขึ้น
2. พัฒนาการ เป็นการทดลองผลิตภัณฑ์ แนวคิด หรือกระบวนการ
3. การนำไปปฏิบัติ เพื่อพิสูจน์ความว่านวัตกรรมที่สร้างขึ้นมานั้นสมบูรณ์หรือไม่

8. กระบวนการจัดการเรียนรู้/จัดกิจกรรม/นำองค์ความรู้ไปใช้

การเรียนรู้แบบ Project Approach แบ่งออกเป็น 3 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 : การเริ่มต้นโครงการ

คุณครูร่วมกันอภิปรายหัวข้อกับเด็ก ๆ เพื่อค้นหาประสบการณ์ที่เด็กมี สิ่งที่เด็กรู้แล้ว และสิ่งที่เด็กอยากรู้ เด็ก ๆ จะได้เรียนรู้จากประสบการณ์ และแสดงความเข้าใจแนวคิดที่เกี่ยวข้อง จากการสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน คุณครูจะใช้คำถามถาม เพื่อกระตุ้นให้เด็กตอบคำถาม และทำจดหมายเกี่ยวกับหัวเรื่องการเรียนรู้ของโครงการส่งกลับบ้านถึงผู้ปกครอง เพื่อสนับสนุนให้ผู้ปกครองได้พูดคุยกับลูกเกี่ยวกับหัวข้อนั้น ๆ และแบ่งปันความรู้ให้กับเด็ก ๆ เพื่อเด็กจะได้ นำความรู้ใหม่ ๆ ที่ได้รับมาพูดคุยแลกเปลี่ยนกับเพื่อน ๆ ในห้องต่อไป

ระยะที่ 2 : การพัฒนาโครงการ

ขั้นตอนนี้จะเป็นการจัดโอกาสให้เด็ก ๆ ได้ทำงานภาคสนามและพูดคุยกับผู้เชี่ยวชาญในเรื่องที่เด็กสนใจเรียนรู้ โดยคุณครูจะเป็นผู้จัดหาทรัพยากรต่าง ๆ เช่น หนังสือ เอกสารงานวิจัย พร้อมทั้งแนะนำวิธีการตรวจสอบที่หลากหลายให้กับเด็ก เพื่อช่วยเด็กในการสืบค้นและรวบรวมข้อมูลด้วยวัตถุจริง เปิดโอกาสให้เด็กแต่ละคนมีส่วนร่วมในการเป็นตัวแทนของสิ่งที่เค้ากำลังสืบค้น และช่วยให้เด็กสามารถทำงานตามความสามารถของตัวเองได้ เช่น บางคนมีทักษะพื้นฐานด้านงานประดิษฐ์ การวาดภาพ การนำเสนอ และการเล่นละคร โดยคุณครูช่วยสนับสนุนให้เด็กได้ทำงานตามความถนัดของแต่ละคนผ่านการอภิปรายในห้องเรียน ซึ่งหัวข้อของ Mind Map ที่ออกแบบไว้ก่อนหน้า จะให้ข้อมูลย่อเกี่ยวกับความคืบหน้าของโครงการด้วยค่ะ

ระยะที่ 3 : การสรุปโครงการ

เด็กและคุณครูร่วมกันจัดนิทรรศการ โดยให้เด็กแบ่งปันสิ่งที่เรียนรู้เกี่ยวกับหัวข้อ Project Approach ให้เด็ก ๆ ช่วยกันอภิปรายถึงหลักฐานที่สืบค้น เปรียบเทียบการตั้งสมมุติฐานว่าตรงกันหรือไม่ เล่าเรื่องโครงการของพวกเขาให้ผู้อื่นฟัง โดยเน้นจุดเด่นของโครงการ คุณครูและผู้ปกครองช่วยเด็ก ๆ วางแผนการดำเนินการ พร้อมเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับสิ่งที่เด็ก ๆ ทำและค้นพบ อย่างเต็มความสามารถ ความสนุกสนาน ความกระตือรือร้นและความภูมิใจในตัวเด็กผ่านผลงานต่าง ๆ ทั้งนี้ครูควรบันทึกความคิดและความสนใจของเด็กในระหว่างการทำโครงการ เพื่อเปรียบเทียบความเปลี่ยนแปลงทางความสนใจ ความรู้ และความคิดของเด็ก ๆ ว่าก่อนเริ่มโครงการและหลังจากสรุปโครงการมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร และเพื่อเป็นแนวทางในการหาหัวข้อของโครงการในครั้งต่อไป

9. ผลการใช้นวัตกรรม/องค์ความรู้สำคัญ

เด็กปฐมวัยมีการพัฒนาทักษะทางภาษา ฟังผู้อื่นพูดจนจบและสนทนาโต้ตอบสอดคล้องกับเรื่องที่ฟัง (ทักษะการฟัง) เล่าเรื่องเป็นประโยคอย่างต่อเนื่อง (ทักษะการพูด) อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ พร้อมทั้งชี้ หรือกวาดตามองข้อความตามบรรทัด (ทักษะการอ่าน) และเขียนคล้ายตัวอักษร(ทักษะการเขียน)

10. จุดเด่นของนวัตกรรม/องค์ความรู้สำคัญ

ส่งเสริมการคิดแบบ Critical thinking : การทำงานร่วมกันในโครงการใดโครงการหนึ่ง จะทำให้นักเรียนรู้จักที่จะสื่อสารทางความคิดอย่างมีประสิทธิภาพ รู้จักรับฟังเพื่อนในกลุ่ม และทำงานร่วมกันเพื่อบรรลุเป้าหมายเดียวกัน

11. ปัจจัยความสำเร็จ

1. เด็กปฐมวัยทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดประสบการณ์ ทำให้ผลกิจกรรมเกิดความสำเร็จ เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง เกิดความสุขในการเรียนรู้ และส่งผลให้เกิดพัฒนาการเหมาะสมตามวัย

2. ครูศึกษาและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง วางแผนในเรื่องการจัดประสบการณ์ หาข้อมูลจากหลายส่วน เช่น วิจัย บทความ หนังสือ การอบรม รวมถึงการพูดคุย ปรึกษากับผู้รู้ และมีการประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัยตามสภาพจริงอย่างต่อเนื่อง

12. บริบทการนำนวัตกรรมไปใช้

นักเรียนระดับชั้นอนุบาล

13. การต่อยอดเชื่อมโยงและบูรณาการการนำองค์ความรู้ไปใช้

การแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากการถอดบทเรียน ผู้นำเสนอได้นำรูปแบบการจัดประสบการณ์นี้มาร่วมกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC วิเคราะห์พูดคุยร่วมกัน เพื่อนำกระบวนการไปปรับใช้กับห้องเรียน ได้แลกเปลี่ยนเพื่อติดตามพัฒนาการของเด็กปฐมวัย และร่วมปรึกษาการจัดกิจกรรมต่าง ต่อยอดการพัฒนาทักษะทางภาษาเพื่อติดตามผลพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยในระดับที่สูงขึ้น

14. สรุปรายละเอียดความชัดเจน ความสมบูรณ์ขององค์ความรู้

Project Approach เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ให้เด็กรูปแบบหนึ่ง ที่ให้โอกาสเด็กเลือกเรียนรู้ในสิ่งที่เด็กสนใจในสิ่งแวดล้อมใกล้ตัวเด็ก โดยเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ ตั้งคำถามในสิ่งที่ยังต้องการเรียนรู้หาคำตอบ รวมทั้งดำเนินการวางแผนสำรวจ สืบค้น บันทึก คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และคิดอย่างมีวิจารณญาณ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูล และความรู้ต่างๆ เด็กเรียนรู้เพิ่มเติมด้วยประสบการณ์ตรงหลากหลายวิธี แล้วสุดท้ายเด็กและครูร่วมกันสรุปเรียบเรียงขั้นตอนการเรียนรู้และสิ่งที่เรียนรู้ออกมาเป็นชิ้นงานและนิทรรศการอันเป็นการสรุปความคิดรวบยอดที่ดี ต่อจากนั้นก็ทำการเผยแพร่ให้ผู้อื่นได้รับรู้ ซึ่งเป็นการเรียบเรียง ทบทวน วิธีการ ทักษะ และข้อมูลในการเรียนรู้อย่างเป็นขั้นเป็นตอน เป็นระบบ การเรียนรู้แบบ Project Approach จะเป็นการเรียนรู้อย่างลุ่มลึกในสิ่งที่เด็กสนใจใกล้ตัว ซึ่งเปรียบเทียบกับกับการเรียนรู้ด้วยวิธีการดำเนินการวิจัยเบื้องต้น Project Approach เป็นการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับ Brain- Based Learning อย่างมาก และเหมาะสมกับการส่งเสริมให้เด็กเรียนรู้ด้วยตนเองไปตลอดชีวิต การสืบค้นเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับชีวิตประจำวันของเด็กทำให้การเรียนรู้มีความหมายต่อเด็กอย่างมาก การเรียนรู้ยังดำเนินไปในรูปแบบของ การบูรณาการ หลักวิชาและทักษะทางวิชาการต่างๆ เข้าด้วยกันอย่างแยบยล และยังทำให้เด็กได้ใช้สมองทั้งซีกซ้าย – ซีกขวาร่วมกันอีกด้วย เช่น เด็กสังเกต คิดวิเคราะห์ หาเหตุผลว่าทำไมจึงเป็นอย่างนั้นอย่างนี้ แล้วก็นำความคิดรวบยอดหรือสิ่งที่เรียนรู้สร้างสิ่งจำลองที่สะท้อนการเรียนรู้เหล่านั้นอย่างเป็นรูปธรรม การจัดการเรียนรู้แบบ Project Approach นี้ ครูจะต้องไม่หลงทาง และตระหนักเสมอว่า เนื้อหาไม่ใช่สิ่งที่สำคัญแต่ทักษะและ

กระบวนการเรียนรู้ของเด็กสำคัญที่สุดควรให้ความสำคัญกับประสบการณ์และความต้องการเรียนรู้ของเด็กเป็นหลัก ในขณะที่เดียวกันก็คำนึงถึงหลักสูตรและทักษะต่างๆ ควบคู่ไปด้วย

15. ผลการดำเนินงาน/ผลสัมฤทธิ์

นักเรียนมีทักษะกระบวนการคิดจากกิจกรรมการสอนแบบโครงการ รู้จักศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองและ สามารถลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่างๆได้ด้วยตนเอง มีทักษะการแก้ปัญหาจากกิจกรรมการสอนแบบโครงการ ได้รู้จักและเห็นคุณค่าของตนเองกล้าคิดกล้าทำกล้าแสดงออกได้อย่างเหมาะสมกับวัย

16. ปัจจัยความสำเร็จ

1. เด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 3 มีผลการพัฒนาทักษะกระบวนการคิดสูงขึ้น
2. ผลการจัดประสบการณ์แบบโครงการ (Project Approach) ควบคู่สารนิทัศน์โดยใช้บริบทเป็นฐาน ส่งผลให้เด็กสามารถพัฒนาต่อยอดความรู้ได้เป็นอย่างดี
3. เป็นแนวทางแก่ครูผู้สอนระดับปฐมวัยในการหาแนวทางการจัดประสบการณ์แบบโครงการ (Project Approach) ของนักเรียนระดับปฐมวัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. ผลของการศึกษาจะเป็นข้อมูลพื้นฐานที่เป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับพ่อแม่ ผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้องใช้ในการพัฒนาทักษะคิดให้กับนักเรียนระดับปฐมวัยได้อย่างเต็มศักยภาพ

17. บทเรียนที่ได้รับ

การจัดการสอนแบบโครงการ (Project Approach)หรือการสอนแบบโครงการ คือ กิจกรรมที่เน้นกระบวนการลงมือปฏิบัติ และการใช้กระบวนการคิดที่เกิดจากการศึกษาเรื่องใดเรื่องหนึ่ง จากความสนใจของตัวเด็กเอง ที่เด็กๆ ให้ความสนใจเกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ อย่างลึกซึ้งในรายละเอียดของหัวเรื่อง ที่เด็กเลือก อย่างมีความสุข สนุกสนาน และยังส่งเสริมให้เด็กเรียนเรียนรู้ด้วยตนเองและรู้จักทำงานอย่างมีแบบแผนนอกจากนั้นยังสร้างสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียน ชุมชน และผู้ปกครอง เนื่องจากการสอนแบบโครงการผู้ปกครองและชุมชน จะมีส่วนสนับสนุนการเรียนรู้ของเด็กๆ ได้เป็นอย่างมากดังนั้น การพัฒนาการจัดการสอนแบบโครงการจึงได้กำหนดไว้ในหลักสูตรปฐมวัย โดยกำหนดให้การสอนแบบโครงการใน ๔ สัปดาห์สุดท้ายของภาคเรียน แนวทางการจัดการเรียนรู้หรือการจัดประสบการณ์ที่ได้รับ ความนิยมอย่างมาก สำหรับรูปแบบการจัดการศึกษาระดับอนุบาลในยุคปัจจุบันคือ แนวการเรียนรู้ที่เน้น

ที่ตัวผู้ ผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้ และเกิดองค์ความรู้ได้ด้วยตนเองซึ่งหนึ่งในแนวการเรียนรู้
ในลักษณะนี้ได้รับการยอมรับมากที่สุดแนวทางหนึ่ง คือ การจัดประสบการณ์แบบโครงการ(Project
Approach)และหลักการสำคัญของการจัดประสบการณ์แบบการนำเสนอศึกษา

18. รางวัลที่ได้รับ/ผลงานที่ควรยกย่อง ระดับสถานศึกษา

รางวัล “โรงเรียนต้นแบบการพัฒนาหลักสูตรโรงเรียนปทุมวิไล” ระดับ ดี ประเภทโรงเรียน
ต้นแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

ภาคผนวก

ภาพกิจกรรม

ภาพกิจกรรม

ภาพกิจกรรม

โรงเรียนบ้านนาดีทุ่งเจริญ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๑